

Parlamentul
Republicii Moldova

DBY-07 nr. 671
18 decembrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(nr.409 din 20.11.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat *supra*, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general

1. Proiectul legii a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dna Iulia Dascălu, deputată în Parlamentul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu prevederile art. 66 și art.72 din Constituție.

3. Potrivit notei informative, proiectul de lege are drept scop echilibrarea relațiilor între participanții profesioniști la piața asigurărilor și beneficiarii serviciilor de asigurare, precum și evitarea practicilor comerciale care pot afecta interesele asiguraților.

4. În altă ordine de idei, menționăm necesitatea respectării procedurilor obligatorii ale activității de legiferare. Astfel, potrivit prevederilor art.32 alin.(1) și (3) din Legea nr.100/2017, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urma a fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. În acest sens, reieșind din subiectul abordat în proiect, considerăm necesar

solicitarea opiniei Băncii Naționale a Moldovei și a Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

De asemenea, proiectul actului normativ urmează a fi supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

5. Menționăm că nota informativă nu conține informații privind analiza impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător, prevăzute de art.3 alin.(2) și art.25 alin. (2) din Legea nr.100/2017, precum și de art.13 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Subsidiar, invocăm obligația instituită de art.34 alin.(4) din Legea nr.100/2017, potrivit căreia *proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.*

În contextul normelor citate, **reiterăm necesitatea prezentării analizei impactului de reglementare a inițiativei legislative, precum și necesitatea transmiterii proiectului Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător**, competența căreia constă în verificarea și înaintarea propunerilor asupra rapoartelor privind analiza impactului de reglementare a proiectelor actelor normative și avizarea lor – art.19 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative și respectării normelor de tehnică legislativă

1. Cu referire la **art.I**, expunem următoarele :

1) Pentru a fi în acord cu normele de tehnică legislativă stabilite în Legea nr. 100/2017, partea introductivă urmează a fi expusă în următoarea redacție: „Legea nr.106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule (Monitorul Oficial al Republicii Moldova,2022, nr.129-133, art.239), se modifică după cum urmează:”.

2) La **art. 8**, alin. (5), privitor la sintagma „*cererii complete*”, menționăm că Legea supusă modificării nu operează cu asemenea termen, ci utilizează termenul de „cerere pentru încheierea contractului de asigurare obligatorie RCA”. Acest termen se conține și în Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 20/5 din 16.05.2008 cu privire la aprobarea formei și conținutului cererilor de asigurare, contractelor de asigurare și polițelor de asigurare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. De aceea, în scopul unificării

terminologiei utilizate pe tot cuprinsul Legii, cuvântul „complete” sugerăm a fi exclus.

3) La **art. 12** alin. (2), cu referire la exceptarea de la plata integrală a primei de asigurare pentru autoritățile contractante care participă la procedura de achiziție publică în condițiile Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice, sugerăm ca propunerea înaintată să fie corelată cu art. 4 alin. (10) din Legea nr. 131/2015, care dispune în mod expres, că „în cazul în care autoritatea contractantă își propune să achiziționeze servicii de asigurare, valoarea estimată a acestor contracte de achiziții publice se calculează în baza primelor de asigurare ce urmează a fi plătite, precum și a altor forme de remunerare aferente serviciilor respective.”

4) La **art. 25**, în partea ce ține de utilizarea textului „*vechimea de exploatare a vehiculului*”, pentru uniformizarea terminologiei, recomandăm a fi utilizată formula respectivă și la art. 44 alin. (6), prin substituirea cuvintelor „*indiferent de vechimea vehiculului*” cu cuvintele „*indiferent de vechimea de exploatare a vehiculului*”.

2. Art. II, pentru a fi în acord cu normele de tehnică legislativă stabilite în Legea nr. 100/2017, urmează a fi expus în următoarea redacție: „La articolul 6 alineatul (1) din Legea nr.92/2022 privind activitatea de asigurare sau reasigurare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr.129-133, art 229) ultimul enunț se exclude.” Subliniem că, potrivit normelor de tehnică legislativă, în procedeu de modificare se folosește termenul „enunț” dacă structura reprezintă o propoziție sau o frază.

3. Cu referire la **art. IV**, sugerăm reexaminarea conținutului propus pentru art.305 alin. (12), în special, a sintagmei „*termenelor legale*”, pe motiv că la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 106/2002 se propune a fi instituit doar un termen.

Concomitent, în partea ce ține de stabilirea unităților contravenționale, menționăm că, de principiu, la legiferarea unei noi contravenții și a sancțiunii care urmează a fi aplicată pentru aceasta, este necesar de a se prezenta valorile sociale care se prejudiciază prin fapta social periculoasă, precum și gradul de pericol social al ultimei. În context, menționăm că **sancțiunile care se propun a fi introduse sunt de două ori mai mari față de sancțiunile aplicate contravențiilor prescrise la celelalte alineate din art.305** al Codului contravențional. Nota informativă nu conține o concretizare în acest sens.

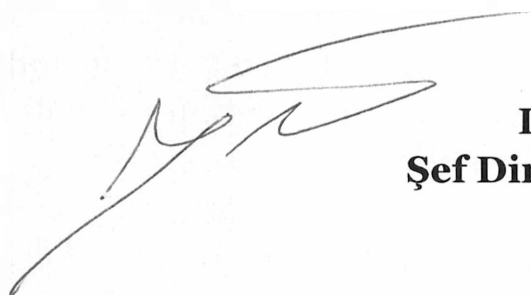
4. La Art. V alin.(1), în privința dispozițiilor ce țin de intrarea în vigoare a legii, reiterăm prevederile art. 56 alin.(1) din Legea nr.100/2017, potrivit cărora, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.

Alin.(3) din același articol prescrie expres cazurile când intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită la o altă dată. Reieșind din faptul, că în Nota informativă nu sunt invocate circumstanțele cuprinse în alin.(3) al art.56 din Legea nr.100/2017, urmează a fi aduse argumente obiective ce justifică excepția de la regula generală.

Pentru alin.(2) din articolul citat, respectând principiul neretroactivității legii, precum și norma statuată de art.7 alin.(4) Cod civil, considerăm că alineatul examinat necesită a fi expus în următoarea redacție: „Actele și faptele juridice încheiate sau, după caz, săvârșite ori produse înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi nu pot genera alte efecte juridice decât cele prevăzute de legislația în vigoare la data încheierii sau, după caz, a săvârșirii ori producerii lor.”

În concluzie, relevăm că proiectul de lege propune a fi instituite unele norme, care pot fi tratate ca „concept”, și care urmează a fi examinate de autoritatea competentă, responsabilă de reglementarea segmentului respectiv. De aceea, în corespundere cu art. 1 din Legea nr. 106/2022 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de vehicule, Banca Națională a Moldovei, precum și Comisia Națională a Pieței Financiare exercită atribuții de reglementare, supraveghere și control în domeniul respectiv, conchidem necesitatea examinării soluțiilor legislative propuse în cadrul acestor instituții.

Concluzia este impusă și datorită faptului că, potrivit art. 45 alin. (1) din Legea nr. 106/2022, legea a intrat în vigoare la **1 aprilie 2023**. Respectiv, orice modificare la Lege trebuie să fie examinată ținându-se cont de termenul de realizare a prevederilor acesteia, fiind necesar efectuarea unui studiu care să determine efectele implementării, care sunt rezultate scontate prin adoptarea legii, precum și găsirea soluțiilor de modificare a cadrului normativ. Subliniem că potrivit art.3 alin.(1) din Legea nr.100/2017 la elaborarea unui act normativ urmează a se ține cont de un șir de principii, printre care se regăsește și stabilitatea normei juridice. Acest principiu reprezintă o exigență introdusă de statul de drept, a cărei finalitate este prevenirea oricărei intervenții legislative arbitrare.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală